

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

A magyar bank.

Kereskedők is kívánják.

A szegény elárvult magyar bank mind több és több barátot kap. Tegnap az O. M. K. E. nyilatkozott mellette, a kereskedők biztosították a kormányt, hogy a magyar jegybank szükséges és hasznos.

Az a fórum mondta ezt, melynek kezében az ipar és kereskedelem számai összefutnak, amelyik állandóan ott tartja kezét a gazdasági élet pulzusán, az a terület, melynek érdeke borotvaél-finom külömbözetek között mozog, ahol egy hajszál vastagságnyi területen támadhatnak végzetes katasztrófák és óriási fellendülések.

A kereskedelmi élet oly finom és érzékeny, hogy ha a magyar bank a legcsekélyebb rázkódtatást jelentené is, akkor a kereskedők lennének elsők azok közül, akik ellene volnának. De éppen ellenkezőleg, a legmérvadóbb hangok közül az elsők között vannak a kereskedők, akik pártját fogják a magyar banknak.

A Wekerle-kormány igen so-

kat ad a szakértőkre, ez előtt a szakvélemény előtt hát biztosan meghajol. Meghajol, újra megígéri a magyar bankot és újra megköti a közösséget, amint ő ezt már csinálni szokta.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Az ülést pont tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök.

Miskolc törvénye.

A bejelentések után Miskolc város törvényhatósági joggal való felruházásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Melezer Géza előadó ajánló szavai után Bizony Ákos elmondja, hogy Miskolcnak régi vágya volt, hogy törvényhatóság legyen és Borsodmegye mindig hű segítője volt e törekvéseknek. Igéri, hogy Miskolc mindig hű vára lesz a hazafiságnak. A javaslatot ő is elfogadásra ajánlja.

A Ház a javaslatot elfogadta. A részletes tárgyalás 6. szakaszánál Polónyi Géza-nak súlyos községi aggodalmai vannak azzal szemben, hogy a törvényhozás a választott mandátumokat egy évvel meghosszabbítsa. Ez annak az elvnek törvénybeiktatását jelenti, hogy a képviselői mandátumokat is prolongálni lehet, nemcsak fél évre, de öt évre is. Ez az intézkedés nagy elvet érint. Figyelmeztetni akarja a függetlenségi pártot erre a végzetes precedensre.

Gróf Hadik János államtitkar: Ezzel a

megoldással érhetjük el a legkisebb zökkenést. Alkotmányjogi szempontból aggodalomra nincsen ok.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ha veszélyes precedens, hogy valakinek meghosszabbítják a mandátumát, éppen olyan veszélyes, ha valakitől elvonják. Már pedig csak e kettő közt lehet választani.

Polónyi Géza szavait igazítja helyre.

Wekerle Sándor: Alkotmányunk és jogrendünk bővebb tanulmányozására kéri fel Polónyit. (Derűtség.) A régi tiszviselői kar mandátumát igenis sok esetben meghosszabbíthatjuk.

A szakaszt ezután részleteiben is elfogadták.

A Vajda-tígy.

Hédervári Lehel: A mentelmi bizottság jelentését mondja el. Hogy a Vajdát ért sérelemben ki és milyen mértékben vett részt, azt nem állapíthatták meg.

Nagy György: A jelentés nem fedi a többség akaratát. Vajda Sándor lázító módon, cinikusan követte meg a Házat.

Az elnök: Tévedést igazít helyre. Vajdát a Ház nem ítélte bocsánatkérésre.

Nagy György: Hogy Vajdával jobban el nem bántunk, az nem a többség jóakarátán, hanem az ő gyávaságán múlt.

Lukács László: Tiltakozunk!

Nagy György: Indítványozza, hogy a Ház az eset felett egyszerűen térjen napi rendre.

Az elnök: Rendreutasítja Nagyt, mert Vajdát gyávanak nevezte.

Kecskeméty Ferenc: Éljen Nagy György!

Az elnök: Valaki Nagy Györgyöt

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI INGEK FEKETÉNÉL.

Örökre.

— M Girardet. —

Jeanne ott ült az asztalnál és lámpafény mellett folytatta kézimunkáját. Lábai előtt, a szőnyegre szórt játékszerek között, nagy komoly ábrázattal rendezgette bábui toilletjét a kis Ninette. Játéka fölötté komolynak látszott, mintha fejcskájában valami mély gondolat szövődne. Végre kitért belőle a hosszú hallgatás.

— Mama! . . . mondd csak, meghalt az én papám?

Jeanne összereszt.

— Nem, gyermekem, nem halt meg.

— Akkor hát tengerésztsz. Ugy-e?

— Jeanne csodálkozva nézett a kis Ninettere.

— Tengerésztsz? Hogy volna az? Dehogy, Ninette . . . Mondott neked valaki a papáról valamit?

— Nem. De a mikor ma délután a parkban voltam, a gyerekek a papájukról beszéltek. Susanne azt mondta, hogy az ő papája meghalt; a Mimi pedig azt mondta, hogy az ő papája tengerésztsz. És ezért nincsen sohasem otthon . . . Ugy-e mama, az én papám hol van?

Jeanne az ölébe vonta a gyermeket és megcsókolta a homlokát. Szemeiben a hirtelen fölindultság könye csillogott. Néhány

pillanattig képtelen volt egy szót is szólani. De Ninette csak tovább faggatta.

— Ninette, te ezt még nem érted. A papa sem nem halt meg, sem nem tengerésztsz. De a mama nagyon haragszik rá. Ezért nem látod őt soha.

— Hát miért haragszik a mama a papára? Szabad ez? Én azt hittem . . .

Jeanne csókkal lezárta a kis Ninette ajkát, hogy elhallgattassa. Aztán szépen megsimogatta a fejét:

— Ninikém, ha szereted a mamát, akkor erről nem beszélsz többé. Nem illik kérdőre vonni a mamát.

Ninette nagyon megijedt, el is hallgott. Csak magában mormogta még:

— Miért nem illik kérdőre vonni a mamát? . . .

Egy perccel később azonban már ismét mélyen elmerült a bábui toilletjének rendezésében.

Egy szép áprilisi délután ott játszadozott a Champs-Elysees virágai közt, amikor egy idegen ur, aki már egy idő óta megfigyelte őt, hozzálépett.

— Jó napot, kisasszonykám . . . Hogy hívják magát, szép gyermekem?

— Ninette Decourcelle.

Az idegen ur könnyedén megrezsent, aztán mosolyogva, de különös élönkséggel megszorogatta a gyermek kezét. Szemei végzetlenül gyengédséggel csodáltak az üde

arcsokát, a szőke haját és a kék, derült szemet, amelyek értetlenül, tágra nyílt kíváncsisággal néztek reá. Az idegen ur aztán kivette gomblyukából a virágját, azt odadette a gyermek kezébe és gyorsan eltávozott.

Ninette meglepetten nézett az idegen ur után, látta, amint sietve távozik, befordul a sarkon és eltűnik. Akkor aztán a gyermek felkiáltott:

— A papa! . . . a papa . . .

Szemeiből kitért a köny és kicsiny lelkében, mint valami óriási szenzáció, riadt fel a megsejtett valóság. Igen, az az idegen ur a papája volt. Oh, csak ő lehetett! . . . csak ő!

A bonne ott tereferált a padon többi társnőivel és közönyösen nézte végig a jelenetet. A gyermek sírására most hozzá-sietett . . .

— A papa! . . . a papa! — zokogta egyre a gyermek. Hiába erősítette a bonne az ellenkezőjét, hiába igyekezett a virágot elvenni a gyermektől . . . idegen embertől nem szabad elfogadni semmit! . . . Ninette azonban egy kincsért sem adta volna oda. Alig várta, hogy hazaérjen s a mikor végre otthon voltak, lélekszakadva rontott be a házába:

— Mama! mama! . . . én láttam . . . papát . . . Ezt a szép virágot tőle kaptam és . . . és . . .

megéljenezte, mikor rendreutasítottam. Ki volt az?

Kacskevény Ferenc feláll.

Az elnök: A képviselő urat rendreutasítottam s ha ismételtén megtörténik, a mentelmi bizottság elé utasítom.

Maniu Gyula: A mentelmi bizottság javaslatát nem tartja elégtételnek. Azt hiszi, hogy Vajda támadói letagadták tettüket. (Nagy zaj.)

Az elnök: Rendreutasítja.

Maniu Gyula: Csak az előadó szóval tett javaslatát fogadja el, az írásos javaslatot nem.

Lorkovics Iván: (Horvátul akar beszélni. Oriási zaj.)

Felkiáltások: Ez nem horvát országgyűlés! Itt nem fog horvátul beszélni! (Nagy zaj.)

Olay Lajos: Oriási zajban, heves gesztusok közepette kiabál a horvátok felé. Végül annyit megérteni, hogy a házszabályokhoz akar szólni.

Az elnök: A képviselő ur csak akkor beszélhet, ha Lorkovics képviselő ur befejezte beszédét. (Oriási zaj.)

Thaly Ferenc: Csak a közös ügyekben szabad ezeknek horvátul beszélniök.

Olay Lajos (az elnök felé): Hát itt nem fognak horvátul beszélni!

Az elnök: Lorkovics képviselő urnak az 1868. XX. törvények alapján joga van horvátul beszélni!

Lorkovics Iván: Állandó zajban a helyén áll, de nem tud szóhoz jutni.

Az elnök: Az ülést felfüggeszti és fölindultan, magából kikelve beszél az elnöki emelvénnyel.

A szünet után.

Justh Gyula elnök: Tizenkét óraker nyitja meg újból az ülést. Jelenti, hogy Lorkovics képviselő ki akarja jelenti, hogy eláll a szótól s azt meg akarja okolni.

Lorkovics Iván: Horvátul beszél.

Kállay Tamás: A tolmács mondja el, mit beszél. (Nagy zaj. Felkiáltások: Nem kell.)

Pop Cs. István: A jelentést nem fogadja el, mert abban újabb sértések vannak. Indítványozza, hogy indokolás mellőzésével mondják ki Vajda mentelmi jogának megsértését.

Az elnök: A vitát bezárja.

Héderváry Lehel előadó: Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház így is határozott.

Ezután folytatták az autonóm vámtarifa tárgyalását s Magdics Péter mondta horvátul záró szavait.

Jeanne szive nagyot dobbant, feszült figyelemmel hallgatta a gyermeket, kikérdezte a bönét is; aztán szigoruan megparancsolta, hogy a gyermeket nem szabad többé a Camps Elyséesre vinni.

„Asszonyom! * * *

Ma délután találkoztam a gyermekünkkel. Milyen édes, szép kicsi leány; szakaszott mása önnek.

Ez a találkozás egészen megrendített. Valami sajátos melegséget, olyan különös nyugtalanságot érzek a találkozás óta, hogy képtelen vagyok arra a fogadalomra, melyre ön kényszerített.

Bocsássa meg ezt a levelemet, melylyel parancsát megszegem s engedje meg arra kérnem önt, hogy gyermekemet meglátogathassam . . .

Jeanne felindultan olvasta a levelet újra, meg újra. Aztán összetépte, apró izekre és hosszú hallgatásba mélyedt.

A cseléd másodsor jött be:

— Nem tetszik válaszolni semmit, asszonyom? A szolgálta vár a feleletre.

Jeanne nyugodtan fölkel, levélpapírt keresett elő.

Csak ezt a sort írta rá:

„Köztünk örökre vége mindennek“.

Izgalmas ülés a Házban.

A tanácskozást felfüggesztik.

Justh Gyula és a horvátok.

Vajda mentelmi ügye.

Wekerle a tettegességekről.

Izgalmas ülése volt ma a képviselőháznak. Vajda Sándor mentelmi ügyét tárgyalták nagy heveséssel s a kérdéshez Lorkovics Iván horvát képviselő is hozzá akart szólni horvátul. Ezen a Ház mód felett felháborodott s mikor Justh Gyula a horvát beszédet megengedte, akkora vihar támadt, hogy az elnöknek fel kellett függeszteni az ülést. Justh piros arccal ezzel futott le az emelvénnyel:

— Elég volt a komédiából!

Nem bolondítottam tovább magam!

A horvátok valóságos üvöltésben törtek ki. Surmin, Lorkovics, Popovics ezeket kiáltották a többség felé:

— Lábbal tapodják indemnitásunkat. Így egy horvát sem állhat a magyarok mellé. Így lehetlenné válik az unió.

Erre a zajra Wekerle magából kikelt arccal ugrott fel s ezeket rivalta oda a horvátoknak:

— Én nem foglak benneteket megvédeni a tettegességektől!

Erre még nagyobb zaj támadt a horvát padokon.

— Így mer beszélni magyar miniszterelnök! Nem is kell nekünk a ti védelmetek.

— Pofon kell nektek, nem mentelmi jog! — szolt oda nekik Fried Lajos.

— Mi sem fogjuk mentelmi jogunk sérelmét bejelenteni, de visszaadjuk a pofont! — kiáltotta vissza Benjamin János.

Ilyen hangulatban tódult ki a Ház a folyosóra, ahol Csizmazia Endre nagy közönség előtt ezt magyarázta:

— Nem türhetni ezt a dolgot tovább. Ez nem közösiügy! A törvényt két értelemben magyarázhatni, szigoruban és tágabban. A horvátokkal szemben természetesen a szigorubb interpretáció volna helyén.

Justh Gyula az ülés felfüggesztése után hivatalába ment, a hova Kossuth Ferenc, Kelemen Samu és Nagy Sándor követték. Itt a törvénynek abban a magyarázatában állapodtak meg, hogy a mentelmi jog nem közösiügy, ehhez a horvátok sem magyarul, sem horvátul nem szólhatnak hozzá.

Nagy Sándor ki is ment a folyosóra s közölte a függetlenségi párt tagjaival a megállapodást. De ez nem talált osztatlan tetszésre. Kmety Károly és Polónyi Géza azt fejtegették nagy helyeslés közben, hogy a mentelmi jog a Ház belügye s ha elismernék, hogy a horvátok ehhez nem szólhatnak, elismerjük a horvát különválást.

Ez volna tehát a horvát obstrukció legnagyobb vívmánya.

Josipovich miniszter is ezt fejtegette:

— A horvát képviselők visszaélnek ugyan törvényes jogaikkal — mondta — de ő mégis köteles megvédeni ezeket a jogokat, különben Horvátországban ő lesz a legnagyobb hazaáruló. Ő az utolsó, aki Horvátországot meg tudja tartani Magyarországnak. Ha ő bukik, százfelé mennek.

Erre Wekerle is, Josipovich is bementek Justhhoz. Hogy mit határoztak, arról országgyűlési tudósításunkban számolunk be.

VIDÉK.

Dayka Gábor szobra. Ungvároin rövid időn belül szobrot állítanak Dayka Gábor költő emlékének. Dayka mint az ungvári gimnázium tanára halt meg 1796. október 20-án. A szobor felállítására a mozgalom még a múlt század 90-es éveiben indult meg és most az egész társadalom egyetértve igyekszik a terv megvalósításán.

Életunt honvéd. Aradról jelentik: Pivó János, az aradi honvédsereg egyik őrzetője, tegnap délelőtti szolgálati fegyverével agyonlőtte magát és meghalt. Tettének oka állítólag abbeli elkeseredése volt, hogy nem nevezték ki tizedessé.

Betörés Bösörményben. Nem valami kellemes napra virradt tegnap Farkas Adolf h.-bösörményi kereskedő. Mikor az üzletet korán reggel ki akarta nyitni, ismeretlen tettes megelőzte ebben a dologban, a mit Farkas nem valami jó néven vett, mert az idegen fáradsága jutalmául 180 korona készpénzt, nagymennyiségű trafikot és pálinkát elszállított. A csendőrség a titkos üzletnyitogatót nyomozza.

Gyujtogatás Hádázon. Tegnap délután H.-hádázon eddig ismeretlen tettes a Nagy Imre örökösének hosszú idő óta tulajdonát képező, szalmával fedett kis viskóját felgyujtotta. A viskóban senki sem lakott. A kár 200 korona.

VÁRMEGYE.

Járványok a vidéken. Hajdubösörményből jelentik: Itt többféle járványos betegség, főleg a számarhurut és a kanyaró lépett fel. Egy iskolát már bezártak. A ragályos betegségek nagyon elterjedtek és több eset halállal végződött. Nagy baj az, hogy e 28.000 főnyi lakossággal bíró községben csak 4 orvos van. A városi főorvosi állás már másfél év óta betöltetlen. Kozma János kórházi orvost már két izben megválasztották, de jelentéktelen okok miatt a választást mind a kétszer megsemmisítették.

Igazolták a választásokat. Hajdúvármegye igazoló választmánya tegnap délelőtti tartott ülést Rásó Gyula nyugalmazott alispán elnöklété alatt. Az igazoló választmány az összes felebbezések elutasításával igazolta a választásokat. A választások ellen az érdekelt felek a bíráló választmányhoz fognak felebbezni.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

Őszi tárlat Debrecenben.

A műpártoló-egyesület kiállítása.

Ünnepélyes megnyitás.

A debreceni műpártoló egyesület ez évi kiállítását a Nemzeti Szalonnal karöltve rendezti a városháza dísztermében. A kiállítás anyaga már Debrecenbe érkezett s Déry Béla festőművész, a Nemzeti Szalon titkára és Rubovits Márk, a Nemzeti Szalon műtárosa már javában rendezik a kiállítást s munkájukkal rövidesen el fognak készülni, úgy, hogy a kiállítás ünnepélyes megnyitása folyó 1907. évi november hó 28-ik napján, csütörtökön délután 5 órakor megtörténik.

A műpártoló-egyesület elnöksége az egyesület tagjait és Debrecen város minden szépért és jóért lelkesülő közönségét ezúton hívja meg úgy az ünnepélyes megnyitásra, mint azontul is a kiállítás minél szorgalmasabb látogatására. A kiállítás 1907. nov. 28-tól 1907. december 10-ig lesz nyitva. Az egyesület tagjainak tagsági jegye az ünnepélyes megnyitásra és a kiállítás egész tartamára belépő-jegyül szolgál. Nem tagok az ünnepélyes megnyitáskor 1 korona, egyéb alkalommal 50 fillér belépő-díjat fizetnek. Az egyesület tagjai kötelesek minden alkalommal tagsági jegyeiket felmutatni, mert különben belépő-díjat fizetnek.

Hogy a művásár minél élénkebb legyen, az egyesület a debreceni Ipar és Kereskedelmi Bankkal karöltve lehetővé teszi a vevőknek azt, hogy a megvett műtárgyakat egy év leforgása alatt havonkénti részletekben is megfizethessék és pedig a nélkül, hogy ezért a műtárgyak árát feljebb emelné, vagy a hátralékos vételár után a vevőtől kamatot kívánna.

Ugy hisszük, hogy ez a kiállítás is fényesen fog sikerülni és méltán fog sorakozni a műpártoló-egyesület által eddig rendezett kiállításokhoz, sőt a régebbi kiállításokat úgy látogatottság, mint a művásár tekintetében bizonyára felül is fogja mulni.

Az egyesület mindenestre megérdemelné, hogy a közönség minél nagyobb lelkesedéssel fogadja szerető pártfogásába, mert a műpártoló-egyesület nélkül városunk közönségének talán sohse lenne alkalmja arra, hogy a képzőművészet jelesebb alkotásait évről-évre megismerhesse s a kinek a művészetekkel való foglalkozás lelki szükségletét képezi, kénytelen lenne, mint régebben, másutt keresni ezen nemesebb lelki szükséglet kielégítését.

VÁROSHÁZA.

Felülvizsgálat. A vegyes katonai felülvizsgálaton tegnap 2 apát keresetképtelennek találtak, 1 hadkötelet besoroztak, 40 katonából 39 szolgálatból elbocsátott. A felülvizsgálaton a főispánt Kovács József polgármester helyettesítette.

Hány juh van a Hortobágyon? A hortobágyi legelőről hazahajtották a ciframénest is az Egreskertbe, úgy hogy már csupán a birkák járják a 42.000 holdas legelőt. A tanács elrendelte a birkák összeszámlálását és kitünt, hogy 23,124 juh járja a Hortobágyot.

Utnyitás. A sertésvásár közelében, az Ungváry-hizláló megett új utat nyitattak a város. Az uton levő fákat a tanács kivágatta. Az utnyításra a közeli lakosoknak van szükségük.

Öngyilkos fiatal leány.

Elhagyott otthon.

A hónapos szoba lakója.

Öngyilkosságot követett el tegnap egy fiatal debreceni leány. Mindössze 18 éves volt s már is annyi fájdalom, annyi keserűség ült a lelkén, a mennyit nem tudott, hiába is akart elviselni. Meghasonlott a sorssal, szüleivel s önmagával; undorodva fordult el az életől, mely számára csak a szenvedések kálváriája volt.

Faragó Zsuzsikának hívják a fiatal leányt, a ki tegnap délután Beresényi-utca 93-ik szám alatti lakásán mérget ivott. Tisztes polgár család gyermeke, édes atyja, Faragó Mihály, jómódú ács-mester. A beteges hajlamú leány azonban szüleivel rossz viszonyban élt. Szüleivel külön hajlamai miatt nem tudott megegyezni, elköltözött tőlük s Beresényi-utcán kis hónapos szobában lakott.

A magány, mely után annyira vágyott, korán érett lelkében nem hozta meg a remélt enyhülést. A hangulat körötte nyomasztóbbá, elviselhetetlenebbé lett s lassan megérlelődött benne az öngyilkosság komor gondolata. Ezzel utóbb annyira megbarátkozott, hogy tegnap minden habozás nélkül fenékig ürítette ki azt a méreggel telt poharat, melybe előzőleg saját maga készítette el a halált hozó zsiros szódát.

A jobb sorsra érdemes leányt haldokolva szállították ki a kórházba. Állapota annyira válságos, hogy halálát minden pillanatban várják.

SZÍNHÁZ.

Tolvaj. A repertoír értékét a múlt szezon e nagy sikerű darabjával akarták emelni, azonban a közönség nem nagyon méltányolta Bernstein Henri drámájának matematikai pontossággal kiszámított izgalmas és hatásvadászatra épített jeleneteit. Nagyobbára csak a bérlők nézték végig Marie-Louise bízár történetét. Hanem a kis közönség élvezhető előadást, gondos rendezést kapott. Az előadás menete gördülékeny volt. Minden egyes szereplő a maga feladatának teljes egészében igyekezett megfelelni, ami, néhány kisebb fogyatkozástól eltekintve, sikerült is. *Békés bankárja*, *Szakács* Andor Zambaultja, *Ternyei Lajos* Richardja, *Hahnel* Marieje a régi jók voltak, a melyekkel már a bemutató alkalmával részletesen foglalkoztunk. Külön ki kell emelnünk a *Bécezi* alakítását, mely azóta, a mikor utoljára Fernando nehéz szerepében láttuk, sokban fejlett. Komolyabb vonásokat fedeztünk fel benne. A közönség tapsaiban megnyilvánuló tetszés biztosította, hogy e gyorsan fejlődő fiatal színész tegnap este sikerrel oldotta meg nem könnyű feladatát. Új egyedül *Jeszzenszky* Cs. Irén volt, ki tőle megszokott művészettel és kedvességgel játszott. Ha még a második felvonás ezúttal bemutatott, modern szobadiszletének csinoságát felemlítjük, azzal, hogy annak összhangját az idegen díszlet ajtaja és ablaka keblemetlenül rontotta meg, a tegnapi ostről röviden beszámoltunk. (k.—zs.)

Szultán. Ötletes, mulattató libretto, fülbemászó muzsika harmonikusan simul egymáshoz a Szultánban. Sok nagy diadalt aratott már ez az operette nálunk is, de azt hisszük, hogy jobb szereposztásban, mint ma, alig került színre a debreceni színpadon. Szelim szultánt, ezt a hatalmas, nehéz szerepet Zilahyné éneklé. Roxelanében Zsigmond Annának lesz alkalmja kedvességét érvényre juttatni. A darab két burleak alakját: a rettenetes és kellemetes basát Horváth Kálmán és Árkosi Vilmos, Alit Ligeti Lajos játsszák.

Végre egyedül. Már a cím is elárulja, hogy szombat este igazi kaviárban lesz része a közönségnek. A sok fehér darab, romantikus levegőjű színmű után az igazgatóság egy vigszínházi darabot tűzött ki előadásra, amely a francia eszperit egyik csodálatosan tökéletes terméke. Keroul és Barra, a darab szerzői — ismert két francia. Velük együtt jár a színpadon az ötlet, a finom, de soha sem bántó pikantéria. Szó sincs róla, Keroul és Barra nem fiatal leányoknak írták ezt a darabot. *A leányszobák lakói ezúttal nem tapsolhatnak, nem kacaghatnak*, de a piros színlapok törzs közönségének fényes és mulatságos színházi estre van kilátásuk. A darabot Heltai Jenő fordította le szellemesen, finoman, ötletesen. A darab próbái Zilahy vezetésével már megkezdődtek s a személyzet nagy buzgósággal készül a szombati premierre.

Palágyi Lajos sikere. Néhány év előtt, Makó Lajos regiméje alatt, a debreceni színháznak ünnepelt tagjai voltak: Palágyi Lajos és a felesége: *Menszáros* Margit. Azóta Palágyi Lajos színigazgató lett és a miskolci színházat kapta meg. Előadásait október elején kezdte meg s bebizonyította, hogy amilyen művész, olyan kitűnő színigazgató is. Miskolcon rajongja a közönség. Estéről-estére zsufolt házak előtt játszik s annyira megszerették őket, egész társulatát, nívón álló előadásait, hogy a színház-bizottság most minden pályázat mellőzésével három évre újra neki adta a színházat.

Gyermekelőadás az Uránus színházban. Ma délután négy és öt órakor *félhelyárakkal* gyermekelőadások lesznek. Hat órától tízig rendes helyárakkal tartatnak gazdag műsor mellett előadások.

Örültek színháza. New-Yorkból írják: A dr. Pulmann szanatóriumának kertjében színház épült, amelyben örültek játszák a szerepeket, örült által irt színműben. A színház megnyitása november 2-án volt. Színrekerült Johns Christmas drámája: a „Doobman“. A dráma tárgya, hogy egy örült kettős életet él. Bolond, mikor szabadon jár és józan, mikor a szanatóriumban él. A két ember őt, gyilkos s amikor szanatóriumba kerül, sorakoztatja az érveket, amelyek őt bűnös cselekedetre kényszerítették. A három felvonásos dráma szerzőjét többször kitapsolták a nézők, akiknek két harmada örültekből tellett, meg az intézet orvosaiból. Érdekes, hogy Bolony-Királyfi impresszárió ajánlatot tett, hogy szerzőt és szereplőket külföldi körútra szerződtesse.

Letartóztatott kereskedő.

Egy csomó feljelentés.

Városszerte gyorsan terjedt a hire, hogy Glück Hermann helybeli kereskedőt tegnap délelőtt a vizsgálóbíró letartóztatta. Glück Hermannak Csapó-utcán a Sümegi-féle házban, utóbb pedig a Tiszapalotának a Dégenfeld-térre eső részén volt posztó és térfi-divat üz-

lete. Az egészségtelen alapon felépített üzlet a közepes forgalmat is alig érte el. Nagy hitelre dolgozott s csak nagy küzdelemmel bírta fenntartani magát.

A nehéz pénzügyi viszonyok őt is bajba, anyagi romlásba sodorták. Pár nappal ezelőtt fizetéképtelenné lett s csődbe került. A csődüggyből kifolyólag súlyos vádak emeltek ellene hitelezői és ennek szomorú eredménye lett a letartóztatás.

Glück Hermann ezelőtt mindössze három nappal bezárta üzletét s csődöt kért maga ellen. A hitelezőket rendkívül meglepte a hír, akik utazóik által úgy értesültek, hogy az üzlet keresletnek örvendett. Kétség támadt bennük s kutatni kezdtek. Pár nap alatt egy csomó adatot halmoztak össze ellene, amely Glück Hermann bukását kétes világításba helyezte. Glück ellen erre halomszámra adtak be feljelentéseket s a vizsgálat kezdetét vette.

A vizsgálóbíró tegnap délelőttre megidézte. Fehér Mihály r. biztos ment le a lakására s vezette a bíróság elé. Egész nap tartott a kihallgatása s ez idő alatt a rendőrség Orcs László r. fogalmazó vezetése alatt összes ingóságát bűnyügyi zár alá helyezte. A kihallgatás után a vizsgálóbíró letartóztatta.

Glück a határozat ellen felebezést jelentett be.

ÚJDONSÁGOK

* **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Szüts László Lajos h.-nánási kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Esküvő.** Kérjük az ösmerősöket ez uton tudomásul venni, hogy Scholez Arthur és Scholez Annuska esküvőjük 27-én délelőtt fél 12 órakor lesz a Szent Anna utcai róm. kath. templomban.

* **A debreceni vadász-társulat** nov. hó 28-ik napján, 5 órakor a városháza nagyteremében választmányi ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

* **Püspöky Imre halála.** Püspöky Imre, aki a debreceni színháznak csaknem fennállása óta főruhátárosa volt, tegnapelőtt a köz-kórházban, ahová pár nappal előbb vitték, nyolcvanhat éves korában meghalt. Édesapja volt az évek előtt elhunyt Püspöky Imre színművésznek, a debreceni színház egykori kitűnő tagjának. Ma délután fél 3 órakor temetik a köz-kórházból. Ravatala felett, amelyre a debreceni színészek is helyeznek koszorút, Mándoky Béla tart beszédet. Haláláról menyő özv. Püspöky Imréné a következő gyászjelentést adta ki:

Szomorodott szívvel tudatjuk a szeretett jó após, nagyapa, sógor, nagybácsi és jó rokon: néhai id. Püspöky Imrénének f. hó 25-én, délután 2 órakor, életének 86-ik

évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 27-én, délután fél 3 órakor fognak a Közkórház halottas terméből a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, ösmerősöinket és az elhunytak jó barátait kesergő szívvel meghívjuk. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. hó 28-án, délelőtt 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Debrecen, 1907. november hó 26-án. Bánatos menyő: Özv. Püspöky Imréné Szathmáry Julia. Gyermekai: Rózsika és Ibor. Szerető sógora: Havy Lajos nejével Szathmáry Rózával és gyermekeik. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla tem. int. rendezi, Kossuth-u. 15.

* **A közös konyha szövetkezet** tagjai felkéretnek, hogy esetleg panaszukat a felügyelő-bizottság bármely tagjával 3 napon belül levélben közöljék. A közös konyha szövetkezet felügyelő-bizottsága.

* **Uj tanácsbíró.** Soltész László elhalálozása folytán megüresedett tanácsbírói állásra a szavazások folynak. Hirszerint dr. Márk Ferenc oklányi lelkésznek van legnagyobb kilátása.

* **A Nemzeti Szalon műkiállítása.** A Nemzeti Szalon XXXII-ik vidéki kiállításának előkészületei serényen folynak a városháza dísztermében. A nagy kiállítási anyag elrendezése a rossz világítási effektusok miatt ugyan sok nehézségbe ütközik, de a Nemzeti Szalonnak sikerülni fog minden műtárgyat akként elhelyezni, hogy minden műtárgy kellőképpen érvényesüljön. A kiállítás anyagának elrendezésében nagy segítségére vannak a Nemzeti Szalon kiküldötteinek a debreceni művészek, akik gyakorlatuknak és helyi ismereteiknek bőséges anyagával támogatják a rokon egyesületet. A kiállítás ünnepélyes megnyitása csütörtökön délután 5 órakor lesz, amely alkalomra a fővárosból nagyobb számú író és művész-társaság érkezik városunkba. Különös érdekességet kölcsönöz a tárlatnak városunk művészeinek részvétele, akik közül Bosznay, Bakos, Pálffy, Lestyenszky festőművészek és Somogyi szobrászművész vesznek részt a Nemzeti Szalon műtárlatán. A kiállításon egyébként a magyar képzőművészet színe-java vesz részt és pedig 110 művész háromszázat meghaladó műtárggyal.

* **Az izraelita nőegylet Pokol kabaretje.** A debreceni izraelita nőegylet december 14-iki „Pokol kabaret“-jére szóló meghívók szétküldettek; a ki tévedésből nem kapott meghívót, forduljon ez iránt az elnökséghez Debrecen, Kossuth-utca 32. Ugyanott átvehetők mátol kezdve november 30. esti 5 óráig az előjegyzett páholy-jegyek. Az addig át nem vett jegyek a később jelentkezőknek fognak átadatni.

* **Halálozás.** Szabó Zsófia, özv. Diós Imréné asszony f. hó 26-án életének 63-ik évében elhunyt, temetése f. hó 28-án d. e. 10 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint Sárádon. A temetést Dankó M. utóda, Dankó Béla temetkezési intézete, Kossuth-utca 15, rendezi.

* **A sakkör** ma délután tartja alakuló közgyűlését az „Angoi királynő“ vendéglő fehértermében. A tárgysorozaton az alapszabály megállapítása és a tisztújítás szerepel.

* **Eljegyzés.** Hajdu József előnyösen ismert helybeli kereskedő vasárnap tartotta eljegyzését Hidvéger Miklós földbirtokos nevelt leányával, a szép, kedves Schwartz Rózsika urleánnyal.

* **Szakosztályi ülések.** Folyó hó 29-én délután 3 órakor a könyvkötők, fél 4 órakor a hentesek. 30-án d. u. 3 órakor a kőművesek, fél 4 órakor az ácsok, 4 órakor a pékek. December hó 2-án d. u. 3 órakor a szabók. 3-án d. u. 3 órakor a csizmadiák, 4 órakor a fodrászok az ipartestület dísztermében szakosztályi választmányülést tartanak.

* **Eltűnt a vasuti raktárból.** Pár nappal ezelőtt egy budapesti cég Katz Herman debreceni kereskedő címére a nyugati pályaudvaron egy bál gyapjut adott fel 351 korona értékben. A gyapju minden baj nélkül meg is érkezett Debrecenbe, de mikor a cég a gyapjut ki akarta váltani a raktárból, a raktárnok meglepetve tapasztalta, hogy annak se hire, se hamva nincs. Az állomásfőnökség panaszára a rendőrség a titokzatos ügyben a nyomozást megindította.

* **A „debreceni temetkezési egylet,** mint szövetkezet“ f. hó 24-én d. u. 4 órakor Vecsey Imre elnök vezetésével rendkívüli közgyűlést tartott a városháza nagyteremében. A gyűlés ügyvezető igazgatónak Szücs Gusztáv városi tisztviselőt, t. pénztárosnak pedig Hann Dezsőt választotta meg egyhangulag.

* **Kiss Béla hangversenye.** Kiss Béla, aki jelesül szervezett zenekarával hamarosan megnyerte a debreceni intelligens közönség tetszését, ma este a Hungária kávéházban nagy hangversenyt tart. Erre az alkalomra Kiss Béla zenekara igen sok új darabot, indulókat tanult be. Ezenkívül a jelesebb operák és operettekől játszik pompás részleteket. A hangversenyt bizonyára nagy közönség fogja meghallgatni.

* **A debreceni iparos továbbképző tanfolyam** ma este 7-9 óráig a következő előadásokat tartja: geometriai rajz: a kör részei és egyenesei. Erintői a rajta és a kívül fekvő pontból. A képtengelyvel párhuzamos oszlop képei és árnyéka. Fogalmazás: iparüzés megkezdése s a vele járó okiratok. Cégbejegyzés.

* **Humanizmus az adóvégrehajtásoknál.** A pénzügyminiszter rendelete folytán a vármegye területén a leghumanizmusabb módon folyik az adóvégrehajtás. Az eljárásokat maguk a községek fogantatják és méltányos esetekben hosszabb haladékot eszközölnek ki a lakosságnak. Amire még alig volt példa, a pénzügyigazgatóság az adóbehajtásra egyetlenegy állami végrehajtót sem küldött a vidékre. Az adóösszeírások különben megteszerte folynak a december közepéig tartanak el. Ekkor veszi kezdetét az adókövetés. A pénzügyigazgatóság ez évben nagy adóemelkedést remél az összeírástól, ami a földárak és terményértékek emelkedésének tudható be.

* **Az őszi tanfolyam** dec. 3-án, kedden kezdődik. Boston egész nap. Schaf János táncmester, Csapó-utca 17.

Gerő férfi- és gyermekruha nagy áruházában a **legolcsóbban** lehet vásárolni Debrecen, Piac-utca 41. (a nagytrafikkal szemben.)

* **Halálozás.** Néhai Molnár Mihály f. hó 25-én életének 62-ik évében elhunyt, temetése f. hó 27-én d. u. 2 órakor lesz, Tócsókert II-ik járás 66-ik számú háznál tartandó ima után a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla temetkezési intézete rendezzi.

* **A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményei.** A keresk. m. kir. miniszter ur az érdekeltekkel való közlés végett megküldte az erdőbirtokosok által folyó év őszén gyűjtött és eladásra szánt erdei fagyvakról összeállított kimutatást. E kimutatásból a következő adatokat közöljük: A kapniki m. kir. erdőgazdálkodásnál kapható 5 Hl. kocsányos tölgyfagyvak hektoliterenként 6 kor. 50 fill. és 15 Hl. kocsánytalan tölgyfagyvak hektoliterenként 7 kor. 50 fillérért. Frigyes kir. herceg főherceglaki erdőhivatalánál 150 Hl. amerikai diófagyvak hektoliterenként 7 koronáért. Ez utóbbinál az ár a baranyavári vasuti állomáson értendő, szákok önköltségen szállítatnak.

* **Besurranó tolvaj.** Érzékenyen megkárosította eddig ismeretlen tettes Szabó Erzsébet, Erzsébet-ut 31. szám alatti lakost. Mig ugyanis ő a konyhában foglalatkosodott, az alatt a szobából valaki 30 koronát eltemelt. A rendőrség a vakmerő tolvajt nyomozza.

* **Kiesett a robogó vonatból.** Könnyen végzetessé válható baleset érte Süvöltős Sándor debreceni timármestert. A napokban ugyanis Ungvárra utazott a vásárra s onnan tegnapelőtt kellett volna neki hazaérkezni. A szülei várták is, de nem érkezett meg. Később aztán megtudták elmaradásának okát. Értesítést kaptak, hogy fiok, hazafelé jövet kiesett a robogó vonatból s betegen fekszik Ungváron. Szerencsére Süvöltős Sándor sérülése nem komoly természetű s aggodalomra okot éppen nem ad. Pár nap alatt ismét vonatra ülhet s remélhetőleg szerencsésen meg is fog érkezni.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Takács István r. kath. 2 éves, Püspöki Imre r. kath. 86 éves, Szabó István ev. ref. 61 éves, Ötvös Sándor ev. ref. 31 éves.

* **A tartalékos tisztok kinevezése.** A hadügyminiszter az új előléptetési szabályzat keretében a tartalékos tiszti kinevezést is reorganizálni szándékozik. Az új előléptetési terv szerint ezentúl az önkéntes év után senkit sem nevezhetnek ki hadnaggyá, hanem valamennyi önkéntest, ha csak meg nem bukik a vizsgálaton, tartalékos hadapród őrmesterré nevezik ki és később, két jól elvégzett hadgyakorlat után, a rangsor szerint hadnaggyá nevezik ki. A tartalékos hadnagyot nem újévkor, hanem rendes májusi és novemberi előléptetés keretében léptetik el. Ha a hadapród-őrmester a fegyvergyakorlaton nem felel meg kitűnően, mellőzik, nem nevezik ki, de megengedik, hogy a rákövetkező évben saját költségén újra fegyvergyakorlatra jelentkezzen s ha ennek kitűnően megfelel, fél évvel később ki is nevezik hadnaggyá. Az önkéntes, aki a tiszti vizsgálatot csak elégséges eredménnyel teszi le, hadapród-őrmester marad. Aki a vizsgálaton megbukik, nem lesz hadapród, hanem tartalékos káplár, vagy őrzetű, esetleg a második évét is leszolgálja.

* **Talált tárgyak.** Találtatott 1 darab láda, néhány drb levelező lap, bizonyos összegű pénz, 1 drb címtábla, 5 drb kules, 1 zsebkendő, 1 drb láda, 1 tiszti szolgálati öv s egy zsákban cipő, nadrág stb. tárgyakkal. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.

* **Vályi Nagy Gusztáv könyvére a következő újabb előfizetések érkeztek Szávay Gyula címére: Jánosi Zoltán ivén: Márk Endre, dr. Polgár Dániel, Zih Géza, dr. Ferenczy Gyula, Kollégiumi Anyakönyvtár, Jánosi Zoltán. A „Debrecen” utján: Kissné Bessenyei Ilona. Dr. Bay András ivén 46 korona. Özv. Bay Ferencné urnő a sirméltre 200 koronát küldött.**

* **Akit a komédiások elrabolnak.** Két év előtt sokat irtak a lapok a kis Winterszberger Mária-ról, akit a lelencházban tartottak s akit állítólag akkor komédiások vittek el magukkal. Azóta két év telt el. Tegnap a kis leány lerongyolt ruhában, váratlanul megjelent a lelencházban; kérte újra felvételét. A kis leány azt mondta, hogy komédiások rabolták el és tőlük szökött vissza. Valószínűbb azonban, hogy a kis leánykának megtetszett a komédiás-élet s úgy ment utánuk, a maga jószántából.

* **Szeplő, májfoltok, persenések ellen biztos hatású a Rózsa arkenőcs. Üdeséget, bájít kölesönöz az aronak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.**

* **Amerikai férfi és női cipők elsőrendű minőségben beszerezhetők Tolnai Dániel cipőáruházában, Debrecen, Piac-utca 49. szám.**

* **Dr. Gálbory Sámuel, bőr- és nemibetegségek szakorvosa, rendel d. e. 9-11 óráig, d. u. 2-4 óráig, Dégenfeld-tér 3.**

* **Inteligens fia tanulónak felvétetik Antalffy József könyvkereskedésében.**

TÁVIRATOK

Az új horvát kormány.

Budapest, nov. 26. Rakodczay Sándor horvát bán megtette előterjesztését az osztályfőnökök kinevezésére vonatkozólag. Ma Josipovich horvát miniszterrel tárgyalt. Az új horvát kormány átmeneti jellegű hivatalnokkormány lesz. A feje Avakumovics lesz.

Perényi főispán ügye.

Budapest, nov. 26. Ma Müller Károly apát vezetése alatt nagy máramarosi küldöttség tiszteleggett a kormány tagjainál Perényi Zsigmond báró érdekében. Wekerle kijelentette, hogy igazságos fog lenni.

Eltűnt rendőrfelügyelő.

Budapest, nov. 26. Bornemissza Sándor, lovas rendőrfelügyelő, aki azelőtt főhadnagy volt, még júniusban eltűnt. Kiderült, hogy Amerikába szökött az adósságok elől. Temérdek adósságot csinált.

Új vihar az ülés végén.

Budapest, nov. 26. Az ülés végén a napirend megállapításával újra kitört a vihar. W. indítványozta, hogy a vita félbeszakításával az 1 §-os javaslatot tárgyalják. A napirendhez Lengyel Zoltán és Polónyi Géza mindketten egyszerre szólaltak meg. Az elnöki előterjesztéshez csak 4 képviselő szólhat, pedig már öten feliratkoztak: Mérey, Hédervári, Vertán, Nagy és Farkasházy. Polónyi azt vitatja, hogy nem a jelentkezés sorrendje számít, hanem 2 szólalhat fel a javaslat mellett és ellen. A házszabályt mindig a kisebbség javára kell alkalmazni. Farkasházy után Lengyel állott fel.

— Pojácók vagytok! Szégyel-jétek magatokat.

— Zsivió Lengyel! — kiáltja Batthyányi Tivadar. Az elnök rendre utasítja Lengyelt, mire Olay Lajos, Csizmazia Endre beszóltek, majd Kelemen Samu ígéretet adott Polónyinak. A szótól erre Vertán Endre elállott. Mérey elfogadja a napirendet, mert a horvátokat le kell törni. Nagy György szintén elítéli a horvátokat. (Mégis nekik segítesz! — kiáltják neki.) Az elnök többszöri figyelmeztetés után, hogy a tágynál maradjon, megvonta tőle a szót. Hédervári elfogadja a napirendet, Farkasházy nem. Miután a horvátok és a nemzetiségiek kivonultak, a napirend ellen csak 7 kilépett szavazott.

Kiegyezés a horvátokkal.

Budapest, nov. 26. Az elnök kéri a horvátokat, hogy Lorkovics, miután úgy is tévedés történt, álljon el a szótól, amibe a horvátok meg is egyeztek. Az elnöki teremben Wekerle kéri a 48-asokat, hogy ne nehezítsék a kormány helyzetét. Ezután a 17. §-t megszavazták, 18. §-hoz 15 horvát beszélt.

Leszakadt vasúti híd.

Barcelona, nov. 27. A valenciai vasúti szerencsétlenségről az alábbi részleteket jelentik. A romok alól 20 halottat húztak ki, a sebesültek száma 40-en felül van. Nyolcan eltűntek. Alkalmassint még a romok alatt vannak.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, nov. 26. Rotteneter botrányt rendeztek ma Abrahamovitz David lengyel miniszter ellen a szociálisták és a német radikálisok.

— Takarodjék ki, gazember! Ez a gazember 10 év előtt minket dobott ki — kiáltja Iro. Most mi dobjuk ki! A parlament gyilkosa! — kiáltja Malik. Fegyverrel gazember! Teljes órahosszat tartott a botrány, míg a teremből Abrahamovitz el nem távozott. Délután folytatódott a botrány.

Nagy zavarban van az osztrák kormány a kiegyezés miatt, mert a délszlávok és csehek obstrukciója folytán a kiegyezést ez évben nem lehet letárgyalni.

Segély a városoknak.

Budapest, nov. 26. A törvényhatósági városok polgármesterei ma tisztelegtek Wekerle kormányelnök-nél és Hadik János államtitkár-nál és sürgették a városi törvényt. Broly Tivadar pozsonyi polgármester kérte a kormányt: vegyen fel a jövő évi költségvetésbe nagyobb összeget, hogy a városok szükséges anyagi segítséget kaphassanak és különösen a fizetéseket rendezhessék. Wekerle kijelenti, hogy ő és a kormány minden tagja segíteni akar a városokon. Hadik hasonlóképp felelt. A küldöttségben Debrecen város képviselőjében Vese Imre főjegyző volt jelen.

Földrengések.

Szamarkand, nov. 26. A pészterai táv-irati ügynökség külön kiküldött munkatárs, aki ide visszaérkezett Karatagból, a horvátokot jelenti: A földrengés az 1200 évtől álló várost teljesen romba döntötte. A város 4000 lakója közül 300 meghalt, a többi életét veszítette. A romok...

kutatását a kellemetlen kiözögések, a hó és a nagy hideg meghiúsították. A Karatag nevű hegy nem szárazmolt el, amint először jelentették, de a várost nagy ködömmel borítja. A város környékén 27 lakóhely pusztult el a földrengés alkalmával.

Hamburg, nov. 26. Az itteni földrengést vizsgáló állomás készülékei tegnap délután mérsékelt erejű földrengést regisztráltak. A föld mozgása 3 óra 10 perc 20 másodperckor kezdődött. A második lökés 3 óra 23 perc és 27 másodperckor következett be. A földrengés maximuma 3 óra 45 perc 7 másodperckor volt érezhető. Az egész följegyzés körülbelül 2 óra hosszat tartott. A készülék diagramja alapján elvégzett számítások eredménye az volt, hogy a földrengés székhelye körülbelül 12.000 kilométernyi távolságban keresendő.

A portugál forradalom.

Páris, nov. 26. A Havas ügyesség jelentő Lisszabonból: Az ellenzéki táborban uralkodó egyenlenség következtében a Franko miniszterelnök ellen intéztek támadást. Több csoport a köztársaság híve, az ellenzék másik csoportja a király lemondását követeli Lajos Filóp trónörökös javára. Igen sokan állásaiokról szándékoznak lemondani, mások azt akarják, hogy a király az ő kezükbe tegye le a hatalmat, ismét mások Don Miguelről beszélnek. Arra név azonban, hogy az ellenzéki pártok mily magatartást fognak tanúsítani, nem lehet semmi bizonyosat tudni. A republikánusok nem vesznek részt a többi pártok intrikáiban.

Lisszabon, nov. 26. Wilhane, az újitók pártjának vezére hosszabb tanácskozást folytatott Luciano Castróval, a haladók pártjának vezérével.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Strossmayer hagyatéka. Eszékről jelentik: Az itteni törvényszék előtt tegnap tárgyalták az elhunyt Strossmayer püspök hagyatékát. Az örökség teljes összege 1.385.000 korona, a melyek a jogerőssé vált végrendelet értelmében három egyenlő részben, a diakovári székesegyház fenntartására, szolgáló alap, az észéki papnevelő intézet és a diakovári egyházközségnél két új kanonoki állás kireálására szolgáló alap javára osztandó fel. Vorsak címzetes püspök személyesen jelen volt a tárgyaláson.

§ Apa és fia. Néhány héttel ezelőtt Seyderhelm Ernő előkelő virágkertész följelentésére a rendőrség letartóztatta Seyderhelm negyven esztendőes Emil nevű fiát. Az apa amiatt tett följelentést fia ellen, hogy az a virággyakat szétrombolta s azokból több értékes dogot eladott. Ezt az ügyet ma tárgyalta Szepessy bíró tanácsa. Ítéletre azonban nem került a sor. A fiu sirva fakadt a tárgyaláson és bocsánatot kért az apjától. Ez megbocsátott neki és visszavonta panaszát. A törvényszék erre dr. Gleichmann Lajos védő indítványára megszüntette az eljárást és elrendelte Seyderhelm Emil azonnali szabadlábra helyezését.

§ Benkő Rózi öröksége. Abban a nagy hamis tanuzási pörben, amely az elhírt Benkő Rózi háromszázezer koronás öröksége nyomán támadt, ma hirdették ki a táblai ítéletet. A pörnek négy vádlottja azzal volt vádolva, hogy a negyedik kerületi járásbíró előtt esküt tettek arról, a nyilván hamis vallomásukra, hogy Benkő Rózi előttük szóbeli végrendeletet tett és összes vagyonát Blau Adolf lödömítő törvénytelen fiára, Stehman Rudira hagyta. A törvényszék általános meglepetésére a vád alól az összes vádlottakat felmentette. Fellebezés folytán felkerült az ügy a táblára, amely teljes egy héten keresztül tárgyalta az ügyet. Dr. Balázs Elemér ügyész vádbeszédében rámutatott arra, hogy a felmentő ítélet teljesen tarthatatlan. A vádlottak bűnössége a fő tárgyaláson szavahihető tanúk vallomásaival teljes beigazolást nyert. S kérte a táblát semmisítse meg az ítéletet s mondja ki bűnösnek a vádlottakat. A tábla ma délelőtt

fél tízkor hirdette ki az ítéletet, amely megsemmisítette a törvényszék felmentő ítéletét. Bűnösöknek mondotta ki az összes vádlottakat. Elítélte a táb a hamis tanuzás bűnre tettéért. Főster Ferencet két évi börtönre és 400 korona pénzbüntetésre, Förster Ferencet nyolc havi börtönre és 200 korona pénzbüntetésre, Förster Bélánét hat havi börtönre és 160 korona pénzbüntetésre, Förster Annát pedig hamis tanuzás vétsége miatt három havi fogházra és 80 korona pénzbüntetésre. Dr. Weisz Odón és dr. Besnyő Béla védők semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen.

A testvérgyilkos.

Egy kaszirnő miatt.

Barm Ferenc esztergomi csizmadia-mester teljesen elzüllött ember. Még két évvel ezelőtt becsületes mesterember volt, ha szerette is az italt, mégis ritkán; volt részeg. De aztán egy kaszirnő elcsavarta a fejét. A fránya egy kávéházban trónolt és a 43 éves embert teljesen megbolondította. Az minden keresetét odavitte, éjjelről-éjjelre földig itta magát. A leányt végre is az esztergomi rendőrség kiutasította. Barm Ferenc még jobban megbolondult. Már semmi nyugta nem volt.

Ekkor a felesége, akinek saját keresményéből kis vagyona volt, ezt őrizet alá vette és férjének nem juttatott már egyetlen fillért sem. A részeges ember most az öcsészt zaklatta pénzért, de itt sem kapott. Közben levél jött Amerikából; a fránya irt és hívta ki Barm Ferencet. Persze, hozzon pénzt is magával. Barm Ferenc ment volna, de nem volt pénze. E hó 23-ika és 24-ike közötti éjjelen betört a hála most már különváltan élő felesége lakásába és onnan 200 korona készpénzt, 284 korona értékű sorsjegyeket, több ruha és tehénmüt ellopva megszökött.

Amikor az esztergomi rendőrség a betörésről értesült, a csendőrség jelentette, hogy Keszölc község határában meggyilkoltan találtak meg Barm Józsefet. A gyilkossággal Ferencet gyanúsítják, akit aznap többen öcsése társaságában láttak. Bosszúból ölte-e meg öcsészt vagy rablógyilkosságot követett el, azt még nem állapították meg.

Barm Ferenc 43 éves beszél magyarul, közepmagasságú, zömök és a katu, hajlott orru, barna haja, bajszu, szakállt visel. Fogai hiányosak, álla hegyes, homlokán jobbfelől hosszukás vágási sebhely van. Szokésekor barna csizmanadrágot, fekete, hátul varrott eszimat, fekete puha kalapot viselt. Azt hiszik, hogy Budapesten és Fiumén át Amerikába igyekszik a szeretőjéhez.

HIREK.

Öngyilkosság cigányzene mellett. Ma éjjel az Emke-kávéházban egy fiatal ember mulatott. A cigányokat az asztal mellé rendelte és így busult. Hirtelen előkapott egy revolvért és melbe lőtte magát. Életveszélyes sérüléssel került a Rókus-kórházba, ahol ma reggelig nevét sem akarta megmondani. Ma a kihallgató rendőrközegnek azt mondotta, hogy Gerdanovits Aladár, 22 éves magánhivatalnok, Váci-kört 35. III. emelet, 28. szám alatt lakott, reménytelen szerelem miatt lett öngyilkossá.

Vasuti katasztrófa. Bécsből jelentik nekik: Az államvasutttársaság 342. sz. tehervonata Böhmisch-Trubau állomás közelében valószínűleg hibás váltóállítás következtében az éjjel kisiklott. Egy vasuti alkalmazott meghalt, három súlyosan megsebesült. Több kocsit felborult és összezúzódott. A Csehországból induló vonatok több órai késéssel érkeztek Bécsbe.

Nagy hamisítás Newyorkban. Newyorkból jelentik: Az Interborough-bank másodpénztárosát hamisítás miatt letartóztatták. Letartóztattak továbbá egy kifizető pénztárnokot és egy folyószámlatulajdonost, akit azzal gyanúsítanak, hogy csalárd célok elérésére szövetkezett a bank néhány alkalmazottjával. Az illetőnek folyószámlája igen kicsiny. A bank veszteségét a letartóztatottak pénzéből fogják fedezni.

Az árva.

(Folytatás.)

Az első meglepetésből felocsudva, megkérdezte Rácskai:

— Ön Szolnokon van?

— Itt lakom.

— És gyakran szokott ide, ehhez a házhoz járni?

— Nem! Itt lakom.

Rácskai belesápadt ebbe a válaszbába. Mit akar ezzel Tölgyesi mondani? Vagy mi történhetett, hogy ez az ember ide került. Udvarol valakinek! Kinek? Az ő volt feleségének, vagy Eliznek?

Hirtelen, a pillanat hatása alatt ébredtek benne ezek a gondolatok. Visszaemlékezett nyomban a Tölgyesi szerepére, hogy a hölgyeket kibocsátotta és menekülni engedte.

Rácskai, aki a terráson beszélt Tölgyesivel, hirtelen ott hagyta:

— Ön tréfál. Ugy látszik, nem volt elég az egyik lecke.

Egyenesen az ajtóhoz ment. Benyitott. A fia, Bálint mindenütt a sarkában. Epedve várta a drága percet, amikor szemtől-szembe fog állani Elizszel, azzal a gyönyörűséges najadonnal, aki a szívet és nagy vagyonát osztja meg vele. De csalódott. A lakásban nem találtak senkit. Egy lelket sem. A szobák is meglehetősen üresek voltak. A Rácskainé butorai helyett egészen más berendezést találtak ott.

Talány volt ez a dolog Rácskai előtt s akit kevéssel előbb még gögösen hagyott ott, most sietve keresett fel újra, hogy kíváncsian érdeklődjék a dolgok felől. Tölgyesi tudta, hogy Rácskai engedni fog a gögből és szépen visszatér. Alázatosabb hangon érdeklődik majd, hogy hová lettek a ház régi, kedves lakói. Ott várt hát rá a terráson. Nem is sokáig, néhány percig kellett csak várakozni. Akkor már visszatért Rácskai a fiával.

— Önnek igaza volt. Most már elhiszem, hogy itt lakik.

— Folyt. köv. —

Budapesti gabonatözsde.

Változatlan árak mellett elkelt 18000 mm. buza (50 kilogrammonként).

Rozs, tengeri, zab változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet csendes, nyugodt irányzattal folyt le és az árak alig változtak.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április 1908	1309	1306—1307
Buza október	1139	1137—1135
Rozs ápr.	1222	1221—1218
Rozs októberre	1040	1039—1040
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	870	869—870
Tengeri május 1908	760	759—758

Budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde alacsonyabb amerikai jegyzésekre gyenge irányzattal nyílt meg és az árfolyamok bágyadt hangulattal zárultak.

A forgalom szűk keretben mozgott.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli téli szaktanfolyama
f. é. december 3-án kezdődik. Nappali és esti oktatás. *

Tandij 50 konona.

Beiratás: naponta 10—12 óráig. (Városi bérpalota 2. szám. III. kapu 2. emelet.)

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barehetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arctátyol, divatórok, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jujta, spárga, hollandi, kiddermünster, tapasztrý, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, díván terítők, butor szövetek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérművek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószojnyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüszter és cloth alsószojnyák, kásmír és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálósingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, divatsebkenedők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak.

Harisnyák, keztük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca I. sz.

Alapították 1842. évben.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye vászon, szőnyeg és divatruházába megérkeztek az őszi divat

gyönyörű újdonságai.

ruha kelmék, flanelok, bársonyok, blouz-selymek, velezek.

Valódi perzsa szőnyegek, — Linoleum

!! Óriási raktár !!

Alapították 1893.

Halmágyi Sámuel,

legnagyobb női felöltők áruháza

Debrecen.

Az összes őszi és téli újdonságok megérkeztek, ugymint:

Mindennemű szőrme felöltők
Plüsch felöltők és kabátok
Bundák.

Leány- és gyermek felöltő
különlegességek,
Costümök- és aljak, boák.
Pongyolák- és blousok,
Színházi belépők,
Estélyi köpenyek

Karmantyuk.

Külön mérték osztály.

Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Felhívás.

Állami, megyei és városi tisztviselők!

Katonatisztek (századostól felfelé)

Nyugdíjképes magánhivatalnokok!

6 $\frac{1}{2}$ —7%-os kölcsön

kapható 10, 12, 15 és 20 évi törlesztésre.

Váltó nem kell!

Kezes nem kell csak kötelezvény.

Előleges költség nincs!

A méltányosan kikötött jutalék csak a pénz felvételkor fizetendő.

BLÁSZ VILMOS,

hiteltudósító irodája

Teljes 586. Debrecen, Piac-s. 9. Teljes 586.

„URANUS” villamos SZÍNHÁZ

Szombat 2. szám.

Ma szerdán nov. 27-én délután 4—5 és 6—6 óráig

gyermek előadás

(főhölgyekkel)

Ezen előadásokon felöltöttek is főhölgyekkel.

Műsor:

Tűzijátékok (színes kép)
Iskolakerülők (nevetelő)
Kriszantémok (színes kép)
Pali tanonc évei (kitűnően nevetelő)
Húsvéti tojások (színes kép)

A Baba regéje.

gyönyörű mese, nagy látványosság meggyőzésével

Minden szerdán délután 4—5-ig és 6—6-ig gyermekelőadások kintán új műsorral!

Este 6, 7, 8 és 9 órai kezdettel
kintán új és szenzációs műsor!

A színház fűtve van.

Hölgyek mint rendezés.

Costümök és Fűtkezés nov. 28. és 29-én
teljesen új műsor,

a budapesti színházak újdonság műsorával.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Tisztelettel

Suchán Rezső és Winkler. Lambert

700 szál 25 éves AKÁCSFA

Bővebb felvilágosítás nyomtatás-telefononál
Bodor Elek, Sártöz (Szombat u.)

Teljesen 206.

CSÁTHY FERENCZ

DEBRECENIEN.

Egyházter 2. szám a Nagytemplomnál.

Ajánlja 10.000 kötetből álló

magyar- és német kölcsönkönyvtárát

a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlja
őszi és téli évadra a legújabb árák mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsön könyvtár jogyairól.

Kivánatra

ingyen és bürmentve küldi meg a cég.

Csipke függönyök,

Tüll-Stórok és

Bonne-femme függönyök.

Vitrage és Brise-Brise.

nagy választékban és gyönyörű minőségben.
olcsó szabott árak mellett kaphatók.

BOSZNAV J. és TSA

Debrecen, Kossuth utca 8. szám.

Debrecen, Kossuth utca 8. szám.

Változás
306—1307
137—1135
221—1218
339—1040
369—370
59—758

rikai jegy- és az ár

ár

lyama és es- atás. *

si bér- melet.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg elküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

DEÁK vagy leánya teljes ellátást nyerhet. Cím a kiadóba. 6038

FEHERNEMŐ varróné házakhoz ajánkozik. Boldogfalva utca 22.

HARISNYAK-TO IPAR VALLALAT. Harisnyak kötése és fejezése felvállaltatik Benyáté Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

URASÁGÓKTÓL levett ruhákat veszek a legmagasabb árrban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2647

EGY özvegy ur nőnél jó házi koszt kapható. Szent-Anna 58. szám. 6082

ÉPÜLETHEZ 4-500 drb. vastag akácát veszek. Hatvan-utca 46. 6028

BLOUS újdonságok megérkeztek, nagy választék és olcsó árakban Márton Gyulanál Piac-utca 9.

EGY gépész-kovács, 1 vincellér, 1 majoros, 1 ígás kocsis, 1 béres, konvenciók 1908. jan. 1-től felfogadtatnak. Hol? Megmondja a kiadó hivatal. 4318

KÜLÖN bejárati butorozott kisebb szoba a színház közelébe azonnal kia 6. Cím a kiadóban. 6082

URADALMI tej viszonteladásra megrendelhet. Hatvan utca 48. sz. 6082

KIÜNÖ házi koszt kapható Hunyadi-utca 17. sz. alatt. 6082

HATVAN utca 40. sz. alatt kiadó istálló három lóra és kocsiszin. Erkezzei ugyanott. 6089

HAJI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű munkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9402

Kereslet.

WESTI VIZ árusításához ügynök kerestetik 6051

DEKKÉPES irodaszolga azonnali alkalmatlanság nyer. Ajánlatok „Megbizha ó” jelű a kiadóba küldendők. 6082

EGY elárúsító azonnal felvétetik egy hentesüzletbe. Cím a kiadóba. 6081

BORCSMA es-venőgőri berendezést keresek megvételre. Venyige Ferenc, Ferenc József-utca 12. szám. 6090

Eladás.

FESTÉKES bordók olcsón eladó Arany János utca 47. szám.

ELADO hengermalom, két emeletes, családhasználatra alkalmas, kettős kerekek miatt jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cím Dauter Zsigmond Nagyvárad Teleki-utca 53. sz. 6081

AZ ÖNÖNDON a maci állomás közelébe 13 hold föld eladó. Értekezni Péterfia 52. 6049

LEFKOVITS JAKAB

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Modern bútor raktár

Dus választék kiváló izlésű ebédlő, hálószoba, salon berendezésekben. Legszébb és legjobb kivitelű vas- és kárpitozott bútorok nagy választékban.

Cégre tessék figyelni.

BÖRKEZTVÜ,

házi gyártmány.

Legkiválóbb minőség!

Női- és férfi.

Minden kivitelben óriási választék érkezett 691

GYÖRFI SÁNDOR,

keztü-, kötszer-, férfidivat
* és pipere-áru üzletében *

Debrecen, (Simonffy-utca) bérház.

Faszén

és kovács kőszén,
legolcsóbban

Neumann Gyula

festék- és szírtérfelkötőnél szerzettől be,

Debrecen,

Hatvan utca 5. szám.

Telefon 566. szám.

Zöldszilváni bor

Tóby József ur ujléai szőlőtelepének összes több kiállításán kitüntetett

Fajborait

megvettem nagyban és kicsinyben igen jutányos árrban kimérem

Deák Ferenc-utcai

bodegámban

A Törvényszék mellett.

Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányú

zongoráit
és
pianinóit

Gramofonjait

és nagyválasztékú

**Gramofon-
lemezeket.**

Javításokat és hangolásokat előnyös árrban eszközöl.

Zongorák bérbe kaphatók.

Üzlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.

Tisztviselők figyelembe!

Az o. magy. I. ált. tisztviselő
egylet kolozsvári képviselősege
(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei- és városi
tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyug-
díjasoknak mindennemű egyleti ügyben,
ugyszintén 26

törlesztési kölcsönügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

**Bankegyesület r.-t.
Debrecen, Piac-u. 72.**

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyitottételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre és Vállalkozik minden egyéb bankügylet lebonyolítására is.

Az igazgatóság.

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, máj-bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

**MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel.

„A. MOLL” feliratu óno-

zattal van zárva. A Moll-

féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsil-

lapító bedörzsölési szer

köszvény, csúsz és meg-

hülés egyéb következmé-

nyeinek legismertesebb

népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített

gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolá-

sára gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-

kint 40 fill. öt darab 1 kor 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” véd-

jegyével van ellátva.

Főszékhely:

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-

lett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-

sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.